

تاریخ آزمون: ۰۸ / ۱۰ / ۹۹ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تعداد صفحات: ۲ تعداد سوال: ۱۲	نام و نام خانوادگی: سوالات امتحان درس: فلسفه ۲ پایه: دوازدهم رشته: انسانی نام دبیر: خانم صفری
تاریخ تصحیح: ۹۹/ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:		
ردیف	شرح سوالات	بارم
۱	اصطلاحات زیر را تعریف کنید؟ الف) رابطه علیت: رابطه‌ای وجودی است که یک طرف رابطه یعنی علت به طرف دیگر رابطه یعنی معلول وجود و هستی می‌بخشد. ب) اصل سنخیت میان علت و معلول: علت خاص معلول خاص را به وجود می‌آورد و معلول هم از علت خاصی به وجود می‌آید. ج) واجب‌الوجود بالذات از نظر ابن سینا: وجودش از ناحیه‌ی خودش است و از علت بیرونی دریافت نکرده است.	۱
۲	در جملات زیر کدام گزینه درست است و کدام گزینه غلط است آنها را با حروف (ص و غ) مشخص کنید: الف) بی تردید یکی از اساسی‌ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی بحث از علیت است. غ ب) در گزاره ی "انسان حیوان است" حمل حیوان بر انسان نیازمند دلیل است. غ ج) اگر ماهیتی را در نظر بگیریم اما آن را در جهان نیابیم معلوم می‌شود که این ماهیت هنوز از حالت امکانی خارج نشده است و علتی نبوده که آن را به وجود بیاورد. ص د) با توجه به اصل وجوب علی و معلولی انسان می‌کوشد ویژگی‌های هر شیء را بشناسد و به تفاوت آن با اشیای دیگر بهتر پی ببرد. غ ه) شعر "گندم از گندم بروید جو زجو" اشاره ب اصل سنخیت میان علت و معلول دارد. ص ط) رشد تفکر حس‌گرایی پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه ی اروپایی سست کرد و بحران معناداری زندگی را در میان مردم به وجود آمد. ص و) فیلسوفان تجربه گرا که عموماً به خدا اعتقاد داشتند مانند هیوم برهان نظم را معتبر نمی دانستند. غ ز) از نظر ابن سینا عشق و محبت به خیر و زیبایی فقط اختصاص به انسان دارد. غ	۲
۳	در اطراف ما مواردی هستند که از وجود آنها آگاه هستیم اما از چیستی آنها خبر نداریم یا از چیستی آنها خبر داریم اما از وجودشان نه، تبیین فلسفی که از این قضایا به دست می‌آید را بنویسید؟ هر واقعیتی از دو جنبه تشکیل شده است یکی وجود و یکی ماهیت ----- و در این مثالها مشخص می‌شود که وجود و ماهیت یک واقعیت با هم فرق دارد.	۳
۴	موارد خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید : الف) حمل وجود بر هر چیستی از جمله انسان نیازمند دلیل است ب) موضوعی را که نسبت به محمول وجود رابطه ی محال دارد به آن امتناعی می‌گویند ج) انسان با پرسش از چرایی امور می‌کوشد از طریق استدلال رابطه‌ی علی میان پدیده‌ها را بشناسد د) موضوع خدا از یک جهت مربوط به یکی از فلسفه‌های مضاف یعنی فلسفه‌ی دین است زیرا به مهمترین موضوع همه‌ی ادیان یعنی خدا می‌پردازد ه) این عبارت افلاطون که "کار خداوند هدفدار است و خدایی معین با ویژگی‌هایی روشن هست" با چند خدایی یونان باستان تفاوت دارد. و) ملا صدرا وابستگی و نیازمندی موجودات به علت را فقر وجودی یا امکان فقری نامید.	۴
۵	در قضیه‌ی "ا انسان موجود است" حمل وجود بر انسان چگونه است نکات مربوط به آن را بنویسید ذکر دو نکته‌ی کامل لازم است. وجود جزء اجزای ذاتی موضوع نیست و در تعریف آن آورد نمی‌شود - حمل وجود بر هر ماهیتی نیازمند دلیل است.	۵

۶	در موارد زیر رابطی محمول با موضوع را تشخیص دهید؟ (امکانی - امتناعی - وجوبی) الف - عدد چهار فرد نیست وجوبی ب- انسان شاعر است امکانی	۱
۷	قضایایی که در ذات خود با وجود رابطه‌ی امکانی دارند و ممکن الوجود هستند چگونه به واجب الوجود بالغیر تبدیل می‌شوند؟ این ممکن الوجودها نسبت به وجود رابطه‌ی امکانی دارند یعنی می‌توانند وجود داشت باشند و می‌توانند وجود نداشت باشند. ---- اینها خود به خود نمی‌توانند از حالت یکسانی خارج شوند و عقلاً چنین چیزی محال است - پس برای اینکه از این حالت یکسانی خارج شوند نیاز به یک علتی بیرون از ذات خود دارند که آنها را از این حالت یکسانی خارج سازد ---- که با وجود این علت آنها ضرورتاً به وجود می‌آیند ---- و در این حالت به آنها واجب الوجود بالغیر گفته می‌شود..	۱,۲ ۵
۸	هر یک از موارد زیر دیدگاه کدام فیلسوف درباره‌ی منشا درک علت را می‌رساند نام فیلسوف را کنار هر مورد بنویسید: الف- اینگونه نیست که انسان به طور مادرزادی در همان بدو تولد با این قاعده آشنا باشد و درکی از علت داشته باشد. فلاسفه‌ی مسلمان یا ابن سینا ب- هرانسانی با درکی از رابطه‌ی علت متولد می‌شود ولی یافتن مصداق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است. دکارت ج- انسان از طریق حس توالی دو حادثه را متوجه می‌شود و یک رابطه‌ی ضروری میان این دو برقرار می‌کند و اسم آن راعلیت می‌گذارد. امپریست‌ها یا تجربه‌گرایان د- انسان از طریق درک اصل امتناع اجتماع نقیضین متوجه می‌شود که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند. - فلاسفه‌ی مسلمان یا ابن سینا	۲
۹	استدلال دکارت درباره‌ی اثبات وجود خدا را بنویسید؟ مقدمه‌ی اول: من درکی یا تصویری از یک موجود نامتناهی دارم مقدمه‌ی دوم: این درک را خودم یا دوستم یا دیگران نمی‌توانستند در من ایجاد کنند زیرا خودم و یا دوستانم متناهی هستم نتیجه: پس امری نامتناهی در بیرون از من وجود دارد که این تصور را در من ایجاد کرده است	۱,۵
۱۰	هریک از عبارات زیر بیانگر دیدگاه کدام فیلسوف در مورد اثبات وجود خدا است نام فیلسوف را برای هر مورد بنویسید: الف - او معتقد است که نظم و انتظام بر جهان بدون موجودی جاویدان و برتر از ماده امکان تحقق ندارد. ارسطو ب- دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است. ویلیام جیمز ج- انسان با قبول خداوند خود را در جهانی زنده و با شعور می‌یابد که رفتار انسان را زیر نظر دارد و قبول خداوند پشتوانه‌ی رعایت اصول اخلاقی است. کانت	۱,۵
۱۱	طبق برهان فارابی به موارد زیر پاسخ دهید الف- مقدمه‌ی اول این برهان را بنویسید. در جهان اطراف ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگر هستند ب- چرا تسلسل علل نامتناهی محال است. چون اصلاً چیزی پدید نمی‌آید و نوبت به معلولی که اکنون پیش روی ما است نمی‌رسد ج- در پایان برهان فارابی چه وجودی با چه ویژگی‌ای اثبات می‌شود. به وجودی که وجودش وابسته به دیگری نیست و وجود برایش ضروری است که واجب الوجود بالذات یا علت العلل است.	۱,۵
۱۲	سه مورد از معیارهای معناداری زندگی نزد فلاسفه‌ی مسلمان را کامل بنویسید. ۱- جهان را غایت‌مند بیاید و این غایت‌مندی را کامل توضیح دهد. ۲- انسان را موجودی هدف‌مند ی‌شناسد و این هدف را مشخص کند. ۳- برای انسان گرایش به خیر و زیبایی قایل شود و بداند که این زیبایی یک امر خیالی نیست بلکه مصداقی متعالی به نام خداوند دارد. ۴- ارمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست بداند. ۵- در برابر یک وجود متعالی و برتر احساس تعهد و مسوولیت داشته باشد. ذکر سه مورد الزامی است و هر مورد نیم نمره دارد .	۱,۵
	خدا یا سرانجام کار ما را به خیر بگردان	۲۰